

Læreplanstema - Social udvikling

Hvad siger loven:

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

§ 5 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer

Hvad gør vi i Kirstinebjerg distriktet og Fredericia Kommune generelt:

I Kirstinebjerg skal alle børn opleve at høre til. Stærke relationer skaber stærke mennesker. Ansatte og forældre har et fælles ansvar for udvikling af sociale fællesskaber i dagtilbud og fritid.

Børn skal opleve, at det pædagogiske personale inddrager dem. Deres bidrag er værdifulde både for dem selv og andre i fællesskaber.

Det pædagogiske personale skal sikre børnenes deltagelsesmuligheder i børnefællesskaber, så deres relationer til andre børn og voksne styrkes. Relationer er grundlaget for, at børn udvikler empati.

Læringsmiljøet skal understøtte børnenes sociale udvikling og demokratiske dannelse. Gennem lærerig leg og legende læring lærer børn at forhandle, indgå kompromisser og løse konflikter, så de på sigt kan begå sig som robuste, værdifulde og ligeværdige medborgere.

Hvad gør vi i den enkelte afdeling:

Leg er den vigtigste kilde til social udvikling og stiller store krav til børns sociale færdigheder. At deltage i leg kræver, at børn mestrer den kommunikation og forhandling, der sker. Gennem leg lærer børn at indgå kompromisser, så legen kan holdes kørende. At lege kræver, at barnet hele tiden er i stand til at afstemme sin egen handling i forhold til de øvrige børn og regulere sin egne følelser. At forholde sig til sig selv og andre og sætte sig ind i andres følelser er empati. Empati udvikles ved at børn spejler sig i hinanden og i de voksne.

I Gades Gård vægter vi børnenes sociale udvikling, bl.a ved at være bevidste om at vi som voksne er rollemodeller. Vi arbejder på at alle børn føler sig som en del af fællesskabet.

Vi er opmærksomme på at være til rådighed, så børnene kan spejle sig i os, bruge os som "ladestation", være trygge ved at hente hjælp i konfliktsituationer og guide til vejledt deltagelse i leg.

Der er jævnlige børn der kan have svært ved at afstemme i forhold til fællesskabet, og afkode en leg. Der er det vigtigt at vi går ved siden af barnet, og sætter ord på følelser og handlinger. Vi er undersøgende sammen med barnet, på hvad der foregår, hvad går legen ud på, hvilken rolle kan barnet udfylde i legen, og dermed komme med som input for at byde sig til i legen.

Vi arbejder med rum i rummene, for at afgrænse og rammesætte legen, og hermed skabe mulighed for fordybelse. Herved får børnene hjælp til at aflæse og afkode hvilken leg der foregår, og byde ind med deres initiativer og øve adgangs strategier eller være perifer deltager.

De mindre rum, mindsker forstyrrelser og stimuli fra andre på stuen, og gør at børnene bedre kan holde koncentrationen i legen.

De små børn er naturligt styret af deres behov, derfor vægter vi at møde det enkelte barn og opfylde dets grundlæggende behov for kontakt, omsorg, mad, søvn og stimulation bedst muligt. Derigennem bliver barnet gradvist

og i begrænset omfang i stand til at udsætte sine egne behov. Det skaber forudsætningen for at vente på tur og tilgodese andres behov.

Vi støtter børnene i deres følelsesmæssige udvikling ved at stille rolige voksne til rådighed, som kan håndtere barnets følelser, trøste og guide så barnet lærer at verden er et trygt sted og der er hjælp at hente, når noget er svært. De voksne tilbyder sig selv som "lade stationer" hvor barnet kan finde en tryk favn, når behovet opstår. Vi vægter højt at etablere gode og trygge relationer til børnene, da det også afspejler sig i de relationer som børnene indgår i indbyrdes.

Når børnene bliver lidt ældre, udbygger vi det ved at understøtte børnene i at udsætte egne behov, få øje på fællesskabet, øve turtagning, og øve kompromisernes kunst. Vi hjælper børnene med at få øje på hinanden, og søge og tilbyde hjælp ved hinanden.

Kravlegården (0-2 år)

Beskrivelse:

I Kravlegården støtter vi børnene i deres følelsesmæssige udvikling ved at stille rolige voksne til rådighed, som kan håndtere barnets følelser, trøste og guide barnet, så det lærer at verden er et trygt sted og der er hjælp at hente, når noget er svært. De voksne tilbyder sig selv som "lade stationer" hvor barnet kan finde en tryk favn, når behovet opstår.

Vi er bevidste om, at vi som voksne, er rollemønstre for den omgangsform og kommunikation vi har på stuen, så der er mulighed for at sætte sine egne grænser og give udtryk for følelser og behov. Vi spejler og sætter ord på børnenes reaktioner og samspil på stuen.

Analyse:

De små børn er naturligt styret af deres behov, derfor vægter vi at møde det enkelte barn og opfylder dets grundlæggende behov for kontakt, omsorg, mad, søvn og stimulation bedst muligt, og derigennem bliver barnet gradvis og i begrænset omfang i stand til at udsætte sine egne behov. Det skaber forsætningen for at vente på tur, tilgodese andres behov og udvikle empati.

Når der etableres en god og tryk relation til de voksne, vil det afspejle de relationer om børnene indgår i indbyrdes. Derfor lægger vi stor vægt på den gode relation i Kravlegården.

Farveladen (2-4 år)

Legen er et vigtigt læringsrum til social udvikling. Farveladen har for nyligt afsluttet et udviklings projekt, i samarbejde med center for pædagogisk udvikling i Fredericia. Her var de voksnes forholde måder i legen, og vores placering og fordeling i rummene og på legepladsen en vigtig del.

Vi arbejder med rum i rummene, for at afgrænse og rammesætte legen, og herved skabe mulighed for fordybelse. Herved får børnene hjælp til at aflæse og afkode hvilken der foregår, og byde ind med deres initiativer og øve adgangs strategier eller være perifer deltager.

De mindre rum, forhindre forstyrrelser og stimuli fra andre på stuen, og gør at børnene kan holde koncentrationen i legen.

Afstemning - hvad vil jeg gerne være med til og med hvilke legesager.

Afkodning - "Hvad leger man her", hvad er min rolle/funktion.

Aflæsning - hvor kan vi være - placering i rummet.

De voksens rolle har været:

At sætte ord på følelser og initiativer, gætte behov
Være rollemodel for børnene mht konflikt løsning
Udpege de andre børns perspektiver, følelser og anerkende de prosoziale initiativer som børnene udviser
Støtte forhandling i legen, og anerkende når børnene øver at udsætte behov.

Fortælling: En flok børn tegner på ruderne med vinduesmaling som er på stift. En pige 1 har problemer med at få låget af, hun prøver flere gange uden held, og siger flere gange ”jeg kan ikke!”. Hun må så kontakte en voksen, som sidder med et par drenge i nærheden for at få hjælp. Pige 2 bliver klar over problemet, og hun går igang med at tage alle lågene af, og stille farvestifterne op på bordet. Pige 3 kommer til og hjælper hende. Da alle stifterne har fået låget af siger hun: “Sådan, så er alle farver klar til dig, og kigger på pigen.

Billedanalyse: På billedet ser man Pige 2 og 3 som er i gang med at tage hætterne af farvestifterne. De er meget koncentrerede om opgaven. Pige 1 står i nærheden og ser smilende på hvad de laver.

Pige 2 opdager at Pige 1 har et behov for hjælp for at kunne deltage i aktiviteten, og at hun må søge hjælp ved en voksen. Hun forstår hendes behov og frustration og vælger at hjælpe hende ved at tage alle propperne af. Pige 3 spejler hendes initiativ og gør det samme, og piger 1 opdager deres hjælp og bliver glad.

Krystalden (4-6 år)

På Krystalden er den sociale udvikling prioriteret meget højt. Krystalden er sidste stop inden skolen, og det er derfor vigtigt, at børnene har et godt fundament for at kunne knytte nye relationer i deres videre færd. Vi arbejder derfor målrettet med den personlige udvikling og børnenes evne til at mentalisere, der er nødvendig for at kunne indgå i sociale relationer. Vi arbejder konkret med vejledt deltagelse, der er en metode, hvor vi viser børnene måder til at invitere sig selv ind i leg.

I samarbejde med den Kreative Skole arbejder vi med den personlige udvikling gennem sanglege.

Fortælling: Underviseren på den Kreative Skole starter op med den samme kendte goddag-sang. Børnene sidder i rundkreds, og en efter en bliver deres navne nævnt i sangen. Denne dag rejser N 5 år sig op, rækker armene i vejret og synger "her er jeg."

Analyse: I begyndelsen synger børnene i fællesskab med de voksne. Der bliver spurgt "hvor er N", hvortil børnene i starten ikke siger noget, men de øvrige børn svarer "N er der." Efterhånden som børnene bliver mere bevidste om sig selv, kan de synge "jeg er her" alene for til sidst at kunne rejse sig op med armene i vejret og synge "jeg er her." Dette vidner om, at børnene er i gennem en personlig udvikling, hvor de øves i at få øje på både sig selv og hinanden.

Beskrivelse af foto: På billedet ser vi, hvordan M har opdaget, at E har brug for hjælp til sin lynlås, hvilket hun tilbyder.